

làm chúng ta khỏe hơn, thì có nên chi việc ngồi lại và tận hưởng không? Hay giả được rõ ràng là xấu – thứ giả mạo nên bị loại bỏ, cho dù chúng làm ta cảm thấy tốt hay không? Trước khi bạn trả lời câu hỏi này, hãy để tôi đưa ra sự đặt cược. Giả sử bạn tìm ra một loại giả được hoặc một thủ thuật trấn an không chỉ làm bạn cảm thấy tốt hơn mà còn làm thể chất của bạn khỏe hơn. Bạn sẽ vẫn sử dụng nó chứ? Sẽ thế nào nếu bạn là bác sỹ? Bạn có kê đơn thuốc giả được không?

Vào năm 800 sau công nguyên, Giáo hoàng Leo III trao vương miện cho Hoàng đế La Mã Charlemagne, do đó tạo ra một mối liên hệ trực tiếp giữa nhà thờ và nhà nước. Kể từ đó, các Hoàng đế La Mã thần thánh, theo sau là các quốc vương châu Âu, được thắm nhuần vòng hào quang thần thánh. Cũng từ đó xuất hiện thuật, ngữ “cái chạm của nhà vua” – một cách chữa bệnh cho mọi người. Theo ghi chép của các nhà sử học, trong suốt thời kỳ trung cổ, các vị vua vĩ đại thường đi xuyên qua đám đông, ban phát sự động chạm đó. Ví dụ, Vua Charles II của Anh (1630-1685) đã chạm vào khoảng 100.000 người trong thời gian trị vì của mình.

Được nhà vua chạm vào người có tác dụng thật sự không? Trong lịch sử, người ta nói nó đã cứu chữa được cho hàng nghìn người. Bệnh tràng nhạc (có khả năng là một dạng lao), loại bệnh gây biến dạng, bị xã hội xa lánh và thường bị nhầm với bệnh phong, được cho là có thể chữa khỏi nhờ sự đụng chạm của nhà vua. Shakespeare viết trong tác phẩm *Macbeth*: “Những người mắc phải